

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXXVII. Tractationem de bonis motiuis seu prouocatiuis continuat.
De oratorijs, locisq[ue] orationi dicatis, differit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

vsurpetur. Hoc modo faciendo non decipietur, nec spiritum & sensum, ne ad Deum libere & expedite euolent, occupabit. Et sic imago, quæ supernaturaliter, eius deuotionem prouocat, multò copiosius id efficiet, siquidem absque morâ, affectu sese in Deum erigit. Semper enim quod Deus istas, vel similes largitur gratias; id facit inclinando affectum, & gaudium voluntatis ad id quod est inuisibile, quod à nobis fieri vult annihilando vires & vigorem potentiarum, quoad res omnes visibiles, & inuisibiles.

CAPVT XXXVII.

Tractionem de bonis motiuis seu prouocatiuis continuat. De oratorijs, locisq; orationi dicatis, disserit.

ARbitror satis à nobis explanarum esse, qua ratione in imaginum accidētibus possit spiritualis persona grandem, & fortasse periculosiorem admittere imperfectionem, si delectationem suam in ipsis reponat; quam in alijs rebus corporis & temporalibus solet committi. Dico autem periculosiorem fortasse imperfectionem committi; dicendo enim res illas pias esse & sanctas, securi efficiuntur, nec naturalem proprietatem, & adhesionem metuunt. Atque hoc modo crebro non leuiter decipiuntur, se iam deuotione esse plenos autumantes, eò quod gustum ac delectationem in rebus istis sanctis sentiant: & fortassis nihil illud amplius erit, quam inclinatio, & appetitus naturalis, quo sicut in res alias feruntur, sic etiam istis rebus sanctis afficiuntur.

Vanitas multorum nocua in oratorijs continenda.

Hinc prouenit (vt de Oratorijs loqui auspicemur) quod nonnulli semper cupidi sunt & nunquam imaginibus in suo oratorio congregandis, varioque ordine disponendis, ad ornandis explentur, eo sine

vt oratoria sua rectè concinneque sint disposita & ornata & omnibus placeant; cum tamen Deum non plus isto, quam illo diligant modo; quin potius minus; siquidè gustum & delectationem quam in illo apparatu depicto reponunt, viuò per illas imagines representatò, subtrahunt, siquæ diximus. Quamuis enim sit verum, ornatum & apparatus vniuersum necnon reuerentiam, quæ imaginibus possit exhiberi, exiguum quid esse respectu eius, quod merentur (& propterea illi, qui modica eas cum reuerentiâ decentiâque conseruant, magnâ digni sunt reprehensione, quemadmodum etiam illi, qui adeo eas ruditer & ineptè effingunt, vt extinguant potius quàm excitent deuotionem; ac proinde æquè effect aliquos arcus huius imperitos ab eius exercitio arcere) at tamen nihil huic rei commune est, cum proprietate & affectu nimio & appetitu, quem tu in exterioribus istis ornamentis, & exquisito apparatu exerces, quando taliter sensum tuum absorbet, vt maximum cordi tuo adferant obstaculum, ne ad Deum assurgere, illumque amare, ac omnium rerum propter ipsius amorem possis obliuisci: Si enim propter ista, in his deficiis, non solum non grate hoc à te accipiet, sed te potius puniet, eò quod non ipsius potius in rebus omnibus gustum & beneplacitum quæstieris, quam tuum. Quod optime colligere poteris ex solennitate ac lætitiâ illâ, quam maiestati eius Ierosolymam ingredienti cum tot eum cantibus, & ramis excipiendo, exhibuerunt, ipse porrò Dominus amaras fundebat lacrymas: eò quòd cum aliqui ipsorum sua corda ab eo longe remota haberent, signis illis exteriorique apparatu, affectum erga illum demonstrarent: *Populus hic labijs me honorat; cor autem eorum longe est à me.* *Man. 11.* Qua in re tuto affirmare possumus sibi potius

potius ipsis quam Deo festum celebrasse, quemadmodum hodie multis accidit qui quando alicubi solemnitate celebrari audiunt, plus inde ob recreationem quam sibi, siue ex eo quod videant, vel videantur, siue ob conuiuium, siue etiam ob alios respectus, habituri sunt exultant & lætantur; quam ex eo, quod Deo gratum exhibeant obsequium. Quibus propensionibus ac intentionibus suis, nulla Deo ratione placent: multo vero minus illi, qui festiuitatem, & solemnitatem præparando, inuentiones ridiculas, & indeuotas ut ad risum populos pronocent, immiscant, quibus magis distrabuntur; alij verò eiusmodi res, quæ potius vulgo gratæ sunt, quam eum ad deuotionem excitent, proponunt. **Iam verò** quid de illis dicam, qui alio sine ac intentione festa celebrant quid d. proprijs commodis, & vtilitatibus, quas in eis spectant? qui magis huic rei & cupiditati intenti sunt, quam diuino obsequio? ipsi hoc melius sciunt, & Deus, qui intratur: verum quocumq; ex istis modis res sese habeant, credant se plus sibi ipsis, quam Deo festa celebrare.

Ea enim, quæ ob delectationem suam, vel aliorum hominum faciunt, non computat DEVS inter obsequia sua, imò euenire poterit, quod multi Dei festa cum gaudio celebrent, & eorum participes sint: DEVS autem illis succentest. Quemadmodum iratus fuit filijs israel, quando festum idolo suo cantando, choreasque ducendo celebrabant, arbitantes se DEO festa agere; ex quibus etiam multa interfecit milia. Vel certe sicut Nadab & Abiud sacerdotibus, Aaron filijs; quos Deus thuribus manibus gestantes, eò quod alienum ignem obrulissent, interemit: vel denique sicut ille qui intravit ad nuptias non habens vestem nuptialem:

quem etiam iussit Rex ligatis manibus, ac pedibus in tenebras projici exteriores. Ex quibus liquido constat, quam moleste ferat DEVS, in congregate onibus ad obsequium iuui adunatis, huiusmodi reuerentias. Nam (heu Domine DEVS ^{Multatæ Christianis festa celebrantur, in quibus plus sibi iuuu uerpat damon quam Deus.} *Isai. 29. 13*) quot festa celebrant tibi filij hominum, in quibus maiorem sibi Diabolus partem vsurpat, quam tu? quibus ideo oblectatur Dæmon, quia velut mercator, nundinas suas in illis exercet. O quoties tu Domine poteris infestis istis dicere: *Populus hic labijs me honorat: cor autem eorum longe est à me: eò quod inutiliter me colant? præcipua enim potissimaque causa Deo seruiendi est, propter ipsummet Deum, nec alij inferioris notæ fines, interponi debent.*

Ad Orationem itaque redeundo, dico & assero, aliquos potius illa propter suam quam propter Dei delectationem & gustum adornare, imò plerique tam parum erga illa afficiuntur, ut non plura illa faciant, quam cubacula sua profana: imò potius nonnulli non tanti illa æstimant; cum magis prophanis, quam diuinis oblectentur. Sed prætermittamus nunc ista, & loquamur adhuc de illis, qui subtilius procedunt (videlicet de illis, qui se inter deuotos numerant) multi enim istorum taliter gustum appetitamque suum oratorijs, ac ornatui illorum consecrarunt, ut uersum tempus, quod orationi diuinæ, interiorique recollectioni dare debebant, rebus istis occupent, & consumant. Nec tamen animaduertunt, quod si ista ad interiorem recollectionem ac pacem animæ non dirigant, tantumdem huiusmodi rebus se distrahi, sicuti & cæteris profanis; non animaduertunt inquam huiusmodi appetitus seu gustus, magnam illis singulis momentis inquietudinem & perturbationem

B.
Iannis
Cruce

Opera
Mystica
NVI
124

nem, præsertim si aliquis ista illis auferre vellet, generare.

CAPVT XXXVIII.

Qua ratione templis & Oratorijs vtendum sit, spiritum per illa ad Deum dirigendo.

Expedit interdum incipientibus, aliquam sensibilem delectationem in imaginibus, & oratorijs admittere.

AD deducendum per hoc bonorum genus spiritum in Deum, animaduertere oportet, permitti, imò expedire interdum, incipientibus aliquam delectationem succumque sensibilem in imaginibus, Oratorijs, alijsque visibilibus rebus deuotis percipere: eò quod nondum ita ablatum & auulsum habeant à sæcularibus rebus palatum, vt propter huiusmodi delectationem obliuiscantur alterius. Quemadmodum fieri cum puerulo solet, ex cuius manu vt res, quam tener auferri possit, aliquid illi aliud offertur; ne forte ploret, si vacuis manibus relinquatur. Verum vt ad vltiora spiritualis homo progredi possit, ab omnibus quoque istis delectationibus & appetitibus, quibus voluntas oblectari potest, se se expoliare, & abnegare debet. Purus siquidem spiritus parce admodum huiusmodi obiectis sese alligat, sed interiori duntaxat recollectioni & mentali cum Deo conuersationi totus addictus est. Quamuis enim vtatur etiam imaginibus sacris, & oratorijs; id facit festinè admodum, statimque spiritus eius sistit in Deo, omnium sensibilium oblitus. Proinde quamuis melius sit orationi operam dare in decentiori loco; hoc tamen non obstante, ille locus deligendus est, in quo minus irretitur sensus & spiritus ad assurgendum in Deum, libertior sit. Qua in re vtendum nobis est responsione illa, quam Saluator noster dedit mulieri Samaritanæ, cum ab illo quisquam ad orandum commodior locus esset, vtrem Templum, an verò mons sciscitaretur, cui

respondit, orationem veram minime monti esse alligatam: sed oratores, in quibus complacere sibi pater, illos esse, qui in spiritu & veritate adorant: *Veni ho. Ioan. 4. n. 21. & c.* ra & nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate: Nam & Pater tales quarit, qui adorent eum: Spiritus est Deus, & eos, qui adorant eum in spiritu, & veritate oportet adorare. Quamobrem licet Tempa, locaque anæcna orationi destinata sint & accommodata (ad nulum siquidem alium vsum deseruiunt templa) nihilominus, quantum ad negotium intimæ cum Deo conuersationis spectat, ille locus, qui minus occupet, minusque sibi attrahat sensum, eligendus est. Vnde nec locus debet esse anæcus, sensuique voluntatem adferens (quemadmodum nonnulli quærere solent) ne forte loco recollectionis spiritus, in recreationem, & sensus suauitatem desinant. Et propterea locus solitarius ad orandum aptus est, imò etiam asper, & incultus, vt spiritus ad Deum non præpeditus, neque rebus visibilibus detentus, solidè & directè possit euolare. Licet interdum visibilia hæc ad hoc conferant, vt spiritus eleuetur; sed hoc fit, omnium illorum confestim obliuiscendo, & in Deo remanendo. Quam ob causam Saluator noster vt plurimum solitaria loca, & illa, quæ non multum occuparent, & sensus detinerent, ad orandum deligebat; vt nobis hæc in re præberet exemplum, & ad illa loca se ad orationem conferebat, quæ eleuarent animam potius in Deum, cuiusmodi erant montes à terra subleuati, & vt plurimum materia sensibilis recreationis, destituti. Vnde verus spiritualis nihil aliud præ oculis habet, nisi solam interiorem recollectionem in obliuione omnium visibilium, ad hunc effectum loca magis ab obiectis succisque seu delectationibus sensibilibus aliena eligenda.